

بررسی مورد آسپیراسیون سوزنی گره های تیروئید در اردبیل

دکتر منوچهر ابرا ن پرور^۱، دکتر عباس یزدانی^۲، فیروز امانی^۳، دکتر شینم سهرابی

چکیده

زمینه و هدف : گره های قابل لمس تیروئید تقریباً در ۵٪ بالغین یافت می شوند. با توجه به شیوع بالای این حالت، ن و نحوه ارزیابی آنها برای پزشکان اهمیت دارد. برای تشخیص گره ها، انجام FNA (Fine Needle Aspiration) به عنوان اولین روش تشخیصی آسان و مقرون به صرفه است. هدف از مطالعه حاضر بررسی ایدمبولوزی و ارزیابی بافت های پاتولوژیک بیماران از طریق FNA بوده است.

روشن کار: این مطالعه از نوع توصیفی بوده که بر روی کل ۱ بیماران (۱۱۴ نفر زن و ۳۲ نفر مرد) که از اول مهرماه ۱۳۷۹ تا اول مهرماه به کلینیک خصوصی مراجعه نموده بودند به انجام رسیده است. اطلاعات مربوط به بیماران طی پرسش نامه از قبل طراحی شده همراه با جامعه فیزیکی و درج بافت های بالینی و انجام FNA و گزارش نتایج آسپیراسیون سوزنی توسط یک پاتولوژیست جمع آوری گردید. نتایج با استفاده از آمار توصیفی در قالب جداول فراوانی و فراوانی نسبی در نرم افزار نمای SPSS مورد تجزیه و تحلیل قرار گرفتند.

نتایج: بیشتر بیماران (۶۰٪) در محدوده سنی ۳-۱۱ سال بودند. FNA ناکافی بوده است. از میان موارد خوش خیم ۶ مورد (۱٪) مورد (۱٪) مشکوک و در ۸ بیمار (۱٪) FNA ناکافی بوده است. آدنوم فولیکولر و دو مورد (۱٪) تیروئیدیت داشتند. موارد (۱٪) گواتر ندولر، (۰٪) کیست کلوئیدال، نفر (۰٪) آدنوم فولیکولر و ۵ مورد (۰٪) کارسینوم پاپیلری بوده است.

نتیجه گیری: در مطالعه حاضر کارسینوم پاپیلری تیروئید شایع ترین نوع بدخیمی بود که نسبت به مطالعات کشوری از شیوع پاتری برخوردار است. با توجه به فراوانی قابل توجه سرطان تیروئید در میانسالی ضروری است که گره های تیروئید در این گروه سنی به دقت بررسی و ارزیابی شود.

واژه های کلیدی: آسپیراسیون سوزنی، گره تیروئید، سرطان تیروئید

۱- مؤلف مسئول: استادیار غدد و ابولیسم دانشکده پزشکی- دانشگاه علوم پزشکی اردبیل

۲- استادیار داخلی دانشکده پزشکی- دانشگاه علوم پزشکی اردبیل

۳- مریم آمار زیستی دانشکده پزشکی- دانشگاه علوم پزشکی اردبیل

گره های تیروئیدی در مطالعه های متعدد، این روش مقبولیت جهانی پیدا کرده است نظر به شیوع بالای گره های تیروئیدی، تشخیص و نحوه ارزیابی آنها برای پزشکان اهمیت دارد. در مطالعات مختلف نتایج FNA نشان داده که -) درصد گره - درصد خوش خیم و نزدیک ۲۰٪ نمونه ها سلولار . هدف از ھ حاضر بررسی نتایج حاصل از آسپیراسیون سوزنی گره های تیروئیدی انجام گرفته در یک کل یک خص می در بر اردبیل بوده است.

مواد و روش

این العه از نوع توصیفی ست که بر روی بیمار مراجعه کننده به کلینیک تخصصی شهر اردبیل از اول مهر ماه سال ۱۳۷۹ تا اول مهر ماه سال انجام شده است. جمعیت مورد مطالعه در این پژوهش بیمارانی بودند که بصورت سرپایی به پزشک متخصص مراجعه نموده و با تشکیل پرونده تحت آسپیراسیون سوزنی و پیگیری قرار گرفتند. اطلاعات مربوط به بیماران طی پرسش نامه از قبل طراحی شده همراه با انجام معاینه فیزیکی و درج یافته های بالینی و انجام FNA ؛ گزارش آسپیراسیون سوزنی توسط یک پاتولوژ آوری گردید. ابتدا با مراجعه به پرونده بیماران دارای گره تیروئیدی سرد، نمونه هایی که FNA شده بودند شناسایی و سپس نتایج پاتولوژی آنها بررسی گردید. همچنین متغیرهایی از قبیل سن، جنس، قوام و عملکرد تیروئید نیز در ۱ بیمار مطالعه و بررسی قرار گرفتند. نتایج بدست آمده از پرسشنامه با استفاده از آمار توصیفی بصورت جداول فراوانی و تجزیه و تحلیل اطلاعات با استفاده از نرم افزار آماری SPSS رت .

بیماری های گره ای تیروئید که با وجود یک یا چند گره در داخل تیروئید مشخص می گردد، مشکل شایعی می باشد []. بر اساس مطالعات اپیدمیولوژیک میزان شیوع گره های تیروئید در آمریکای شمالی - برصد گزارش شده است [و]. در ایران بر طبق مطالعه دکتر نخجوانی و همکاران در بیمارستان امام خمینی تهران شیوع گره های تیروئیدی ۱/۱٪ گزارش شده است که اکثراً کمتر از سال سن داشتند []. در حالیکه بظرفری در سال گزارش کردکه شیوع گره های تیروئیدی در افراد بالای ۵۰ سال معادل % سنت [] تک همان طور که ب در سال ۱۹۹۳ بیان داشته می تواند به علت کمبود ید و اشعه یونیزان در مناطق آندمیکی مثل ایران باشد [].

شیوع کانسر تیروئید در مردان در مطالعه غرموس^۱ و همکاران دو برابر زنان گزارش شده سنت [۷]. همچنین در مطالعه دیگری شیوع گره های تیروئیدی در زنان ۴ بار شایع تر از مردان و در مناطق بومی و پس از تماس با اشعه یونیزان خصوصاً در دوران نوزادی و خردسالی شایعتر شده و میزان بروز گره های تیروئید در حدود ۰/۲ در سال گزارش شده است و در س ۱۵- سالگی به حداقل میزان خود رسیده است [۸]. در مطالعه براندر^۲ و همکاران در سال ۱۶ در شمال انگلستان گره های قابل لمس تیروئید تقریباً در ۰/٪ مردان و ۰/۴٪ زنان و در مطالعه فرامینگهام ماساچوست در ۰/۱٪ مردان و ۰/۶٪ زنان - ۳ ساله گزارش شده است [].

وش های تشخیص گره های تیروئیدی علاوه بر لمس دقیق شامل اسکن ایزوتوپ، اولتراسونو گرافی ساس و آسپیراسیون سوزنی (FNA) سنت []. توجه به اثبات ارزش بالای FNA در تشخیص دقی

گرہ (۵/۹۴٪) در معاینه بالینی متحرک و بدون چسبندگی به بافت های مجاور بودند و ۸ مورد (٪) گرہ چسبیده به بافت های اطراف داشتند که از این میان ۶ مورد (٪) مربوط به گرہ های بدخیم و مشکوک (تئوبلاسم فولیکولر) و ۲ مورد (٪) مربوط به موارد خوش خیم (تیروئیدیت و گواترندولر) بود (جدول).

جدول شماره ۱: تشخیص سیتولوژی گرہ های چسبنده در معاینه افراد مورد مطالعه

فرآوانی	نر	ذرت	افراد مورد مطالعه
کارسینوم پاپلیری	۰	۳	مندول چسبنده
مشکوک	۰	۱	
تیروئیدیت	۰	۱	
گواترندولر	۰	۱	
	۰	۳	کل

در ۱ مورد بیماران اندازه گرفته شد که ۷۶ مورد (۶٪) نرمال، ۳۱ مورد (۲۹٪) پایین تر از حد نرمال و ۳ مورد (٪۳) بالاتر از حد نرمال بود. موارد دارای TSH پایین تر از حد نرمال مربوط به گواترندولر بود و در مورد TSH بالاتر از حد نرمال ۲ مورد مربوط به ندول های خوش خیم (تیروئیدیت و کیست کلوئیدال) و یک مورد مربوط به کارسینوم پاپلیری بود.

FNA ۱۱ مورد (٪ ۱۱٪) خوش خیم و ۶ مورد (٪ ۱۶٪) مشکوک و مورد (٪ ۵/۵٪) ناکافی بودند. موارد خوش خیم شامل گواترندولر ۱ مورد (٪ ۱٪) کیست کلوئیدال موردنده (٪ ۵/۵٪). آدنوم فولیکولار (موردنده) و تیروئیدیت ۲ مورد (٪ ۱/۳٪) بود و موارد بدخیم شامل کارسینوم

تعداد ۱۴۵ بیمار مورد مطالعه قرار گرفتند. از این تعداد (٪ ۳۰٪) مرد و (٪ ۶۰٪) زن نسبت جنسی زن به مرد / بودند. رکیب سنی بیماران مورد - ۱ سال بود. بیماران (٪ ۷۸٪) بیماران کمتر از ۵۰ سال و شایع ترین محدوده سنی در مورد گرہ های خوش خیم سنین - ' سال بود و از کل ۶ مورد بدخیم (٪ ۶۶٪) از بیماران کمتر از ۵۰ سال داشتند.

از مورد بود (٪ ۳٪) مرد بودند. درصد گرہ های بدخیم در مردان ۶٪ و در زنان ٪ بود. در مورد تعداد گرہ ها در معاینه افراد مورد مطالعه، (٪ ۱۱٪) گرہ های متعدد داشتند. گرہ منفرد و از بین کل موارد دارای گرہ های متعدد تیروئیدی (٪ ۱۱٪) دارای گرہ های خوش خیم از نوع گواترندولر بودند.

از ۱۶ گرہ مورد بررسی، در معاینه بالینی گرہ (٪) در لمس قوام لاستیکی و ۱ مورد (٪) در معاینه قوام سفت داشتند که از کل این گرہ ۸ مورد (٪ ۵۰٪) بدخیم و مشکوک بودند (جدول).

جدول شماره ۲: تشخیص سیتولوژی گرہ های سفت در معاینه بالینی افراد مورد مطالعه

فرآوانی	نر	ذرت	تشخیص سیتولوژی گرہ
کارسینوم پاپلیری	۰	۱	
کارسینوم فولیکولر	۰	۱	
مشکوک	۰	۱	
تیروئیدیت	۰	۱	
گواترندولر	۰	۱	
	۰	۳	کل

بر اساس مطالعه حاضر % از گره ها در لمس قوام لاستیکی و ۷٪ قوام سفت و سخت داشتند و از بین گره های سفت ۸۰٪ موارد مربوط به گره های بدخیم و مشکوک بود که توسط مطالعات قبلی که سفت بودن گره را یک یافته بالینی پیش گویی کننده سرطان تیروئید مطرح می کنند تایید می شود. در مطالعه / % از گره ها متحرک و / % های مجاور چسیده بودند که ۷٪ از این گره های چسبنده بافت های مجاور مربوط به موارد بد خیم و مشکوک بودند که نشان دهنده افزایش کارسینوم تیروئید با این یافته بالینی است و توسط یافته های قبلی تایید می شود [۱]. در مطالعه انجام گرفته توسط دکتر استقامتی و همکاران در سال های - (ابروی ۳ بیمار) میزان بدخیمی حدود ۱۲٪ و ضایعات خوش خیم % بود [۱۱]. در مطالعه انجام گرفته توسط دکتر نخجوانی و همکاران در بیمارستان امام خمینی (بر روی بیمار) / % گره ها خوش خیم و / % بدخیمی حدود ۴٪ و کل ضایعات خوش خیم / % بود که با نتایج مطالعات خارج کشور همخوانی دارد [۱۲]. ولی میزان شیوع بدخیمی در مطالعه حاضر نسبت به سایر مطالعات کشوری پایین تر است [۱۳]. همچنین در مطالعه برمن^۱ و همکاران در کشور کانادا در سال ۱۹۶۵ نمونه مورد بررسی خوش % مشکوک و ۱۵٪ نمونه ها ناکافی بودند [۱۲]. در مطالعه هال^۲ و همکاران در امریکا در سال ۱۹۹۵ بیمار مورد بررسی ۶۴٪ موارد را

ی ۵ مورد (٪) و کارسینوم فولیکولر ۱ مورد (٪) بود.

علیرغم شیوع بالای ندول های تیروئید، های تیروئید شایع نیستند و اغلب خوشختانه پیشرونده نیستند، بنابراین جراحی ندول های تیروئید به عنوان اولین روش تشخیص، مناسب نیست و ممکن است منجر به عوارض ناشی از جراحی گ شود [۱۴]. شیوع ندول های تیروئید در امریکای شمالی - (درصد ۵۰%) که درصدی از این ندول ها در واقع خاستگاه بدخیمی های تیروئید هستند. در مطالعات خارج از ایران شیوع آن بین - درصد (%) گزارش شده است [۱۵] و در ایران نیز بر طبق مطالعه دکتر نخجوانی و همکاران در بیمارستان امام خمینی تهران شیوع آن / % گزارش شده است [۱۶]. شیوع گره های تیروئید که حدود نیمی از آنها در لمس منفرد هستند، با افزایش سن بیشتر می شود. مطالعه نشان داد که بیشتر بیماران در محدوده سنی - سال و در ده چهارم زندگی بودند که با مطالعات کشوری همخوانی دارد [۱۷]. شیوع گره های تیروئیدی در زنان نسبت به مردان ۳/۴ مرتبه و همچنین نسبت بد خیمی در مردان نسبت به زنان ۱/۸ مرتبه بیشتر بوده که با بررسی ها و مطالعات قبلی همخوانی داشته است [۱۸]. طبق مطالعات انجام گرفته نیمی از گره های تیروئیدی در لمس منفرد هستند که در این میان این رقم حدود / ..٪ بوده است که این نکته لزوم توجه بیشتر به معاینه بالینی بیماران را می نماید [۱۹].

1- Berman
2- Hall
3- Braverman

- report of a 15-year study of the incidence of thyroid malignancy. Ann Intern med. 1968;13: 160-171.
- 3- Rojeski MT, Gharib H: Nodular thyroid disease. Evaluation and management. N Engl J Med. 1985; 85: 168-172.
- 4- Nakhjavani M, Bastanagh MH, Kassayan R, Eshtiaghi R, Asadi A, Rajai M. A study of 765 cases of clinically cold thyroid nodules from an iodine deficient area. MJIRI 1993;7:145-150.
- 5- Mazzaferri EL. Management of a solitary thyroid nodule. N Engl J Med. 1993 Feb;328(8):553-9.
- 6-Gharib H, Goellner JR. Fine-needle aspiration biopsy of the thyroid: an appraisal. Ann Intern Med. 1993 Feb;118(4): 282-9.
- 7- Hermus AR, Huymans DA. Treatment of benign nodular thyroid disease.N Engl J Med. 1998 May; 338(20): 1438-47.
- 8- Braverman LE, Utiger RD. The Thyroid. A Fundamental and Clinical Text.^{8th} ed. Philadelphia: Lippincott Raven. 2000.
- 9- Brander A, Viikinkoski P, Nickels J, Kivilahti L. Thyroid gland: US Screening in a random adult population. Radiology. 1991 Des; 181(3): 683-7.
- 10- Shimaoka K, VanHerle AJ, Dindogru A. Thyrotoxicosis secondary to involvement of the thyroid with malignant lymphoma. J Clin Endocrinol Metab. 1976 Jul;43(1):64-8.
- 11- استقامتی علیرضا، یوسفی زاده عباس، رخشان ارزش آسپیرا بیون سوزنی تیروئید در تشخیص گره های تیروئید. سال سوم، شماره ۶، سفحات ۱۷۰-۱۷۳.
- 12- Burch HB, Burman KD, Reed HI, Buckner L, Raber T, Ownbey JL. Fine needle aspiration of thyroid nodules. Acta Cytol. 1996 Nov-Dec; 40(6): 1176-83.
- 13- Deshpande V, Kapilak, Sia KS, Verma K. Follicular neoplasm of the thyroid. Decision tree approach using morphologic and morphometric parameters. Acta Cytol. 1997 Mar-Apr; 41(2): 369-76.

نمونه های خوش خیم، % مشکوک تشکیل می دادند و ۱۶/۵٪ نمونه ها ناکافی بودند []. در مطالعه براورمن^۳ و همکاران در آمریکا در سال ۱۹۸۵ بر روی ۵۰ بیمار، % خوش خیم، % مشکوک و ۱۹٪ نمونه ها ناکافی بودند []. در مطالعات مختلف انجام گرفته کانسر پاپیلری شایع ترین نوع کانسر تیروئید بوده و ۷ درصد تومورهای تمایز یافته تیروئید را تشکیل می دهد که مشابه مطالعات انجام شده در داخل کشور [] و مر می باشد.

در مطالعات خارج از کشور حدود ۲۱-۲ درصد کل نتایج FNA را موارد مشکوک تشکیل می دهد که در مطابق با حاضر این رقم تا حدودی پایین بوده است (حدود ۱۱٪). در مطالعه حاضر میزان نمونه های ناکافی ۵/۲٪ بوده که در سایر مطالعات انجام شده ۲-۵ درصد بوده است [] .

FNA یک آزمایش ساده و مقرون به صرفه بوده که با عوارض قابل توجهی همراه نبوده و به سادگی قابل تکرار است و لذا می توان آن را به عنوان اولین گام تشخیصی در بررسی گره های تیروئیدی پیشنهاد نمود.

با توجه به فراوانی قابل توجه سرطان تیروئید در افراد جوان شایسته است که گره های تیروئید در افراد جوان نیز به دقت بررسی و ارزیابی شود. جهت دستیابی به نتایج دقیق تر، انجام مطالعات گسترده تری در این زمینه پیشنهاد می شود.

- 1- Tunbridge WM, Evered DC, Hall R, Appleton D, Brewis M, Clark F, et al. The spectrum of thyroid disease in a community: the Whickham survey. Clin Endocrinol (Oxf). 1977 Dec;7(6):481-93
- 2- Vander JB, Gaston EA, Dawber TR: The significance of nontoxic thyroid nodules. Final

